

ບາງຂໍ້ຄິດເຫັນ ກ່າວເຕືອນຂອງໂລກໃນການນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ(AI)

ໃນກອງປະຊຸມສະພາເສດຖະກິດໂລກ(WEF) ທີ່ຈັດຂຶ້ນຢູ່ເມືອງດາໂວສ ປະເທດສະວິດ ໂດຍມີຜູ້ນໍາຈາກຫຼາຍປະເທດ, ມີບັນດານັກທຸລະກິດໃນຂະແໜງອຸດສາຫະກຳຕ່າງໆ, ນັກວິຊາການ ແລະ ຜູ້ຊ່ຽວຊານຈາກທົ່ວໂລກເຂົ້າຮ່ວມຈຳນວນ 2.800 ກວ່າທ່ານ ເພື່ອແລກປ່ຽນຄວາມຄິດ ເຫັນຕໍ່ທິດທາງເສດຖະກິດໂລກ ພາຍໃຕ້ຫົວຂໍ້ “ການຝື້ນຄືນຄວາມເຊື່ອໝັ້ນໃຫ້ກັບມາອີກ ຄັ້ງ (Rebuilding Trust)” ຫຼັງຈາກທີ່ເສດຖະກິດທົ່ວໂລກໄດ້ປະເຊີນກັບສະພາວະຖົດຖອຍ ໃນໄລຍະ 2-3 ປີທີ່ຜ່ານມາ ເຊິ່ງສິ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ລະບົບເສດຖະກິດ ແລະ ການເຕີບໂຕຂອງ GDP ຂອງໂລກ.

ບັນຫາພະລັງງານສະອາດ, ການບໍລິການດ້ານດິຈິຕອນ ເປັນຫົວຂໍ້ທີ່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ ໃຫ້ຄວາມສົນໃຈ ແລະ ຫາຜົນປະໂຫຍດເພື່ອບໍ່ໃຫ້ເກີດການຍາດແຍ່ງ ສະນັ້ນ ຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງຮ່ວມກັນຄິດຄົ້ນເຕັກໂນໂລຊີນະວັດຕະກຳໃໝ່ໆ ໄປຄຽງຄູ່ກັບການສ້າງບຸກຄະລາກອນທີ່ມີຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດເຂົ້າສູ່ ຕະຫຼາດດັ່ງກ່າວ. ເຕັກໂນໂລຊີ ບັນຍາ

ປະດິດ ຫຼື AI ຖືວ່າເປັນບັນຫາສໍາຄັນພິເສດ ໂດຍສະເພາະປີ 2023 ແມ່ນປີແຫ່ງການທົດລອງເຕັກໂນໂລຊີ AI ແຕ່ວ່າປີ 2024 ແມ່ນປີຂອງການນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນວຽກງານຕົວຈິງ. ເຕັກໂນໂລຊີ ບັນຍາປະດິດ ຫຼື AI ຈະເປັນຈຸດກໍາເນີດສໍາລັບອາຊີບໃນອະນາຄົດ ແລະ ເປັນຕົວເລັ່ງເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດມີການຂະຫຍາຍຕົວໃນອະນາຄົດ ເພາະວ່າ ສອງສາມປີທີ່ຜ່ານມາ ໂລກຂອງພວກເຮົາຢຸດຢູ່ກັບທີ່ ບໍ່ມີໃຜເປັນຜູ້ຂັບເຄື່ອນເສດຖະກິດໂລກລາຍໃໝ່ ນອກຈາກອິນເຕີເນັດທີ່ເຕີບໂຕ. ສະນັ້ນ, ປີນີ້ຈຶ່ງຕ້ອງມີຜູ້ຂັບເຄື່ອນເສດຖະກິດທີ່ຈະມາບິດລ້ອກສິ່ງກົດຂວາງຕໍ່ໄປ.

ອີກດ້ານໜຶ່ງການປ່ຽນແປງທີ່ສໍາຄັນ ໃນການນໍາໃຊ້ AI ເຊິ່ງມີຜົນກະທົບຕໍ່ການໃຊ້ແຮງງານ ແລະ ການເຮັດວຽກທີ່ຈະຖືກປະຕິບັດການ ຫຼື ຄວບຄຸມໂດຍຂະບວນການອັດຕະໂນມັດ AI ຊຶ່ງໃນຍຸກນີ້ ກຸ່ມຄົນທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຫຼາຍທີ່ສຸດຄື ຄົນທີ່ເຮັດວຽກດ້ວຍ “ມັນສະໝອງ” ກໍຄື ກຸ່ມໃຊ້ແຮງງານເສື້ອຂາວ ຊຶ່ງໝາຍເຖິງ ກຸ່ມຄົນທີ່ເຮັດວຽກດ້ວຍມັນສະໝອງ ເປັນຫຼັກ ຊຶ່ງອາດຈະເຮັດໃຫ້ທັກສະຈໍານວນ 44% ຈະບໍ່ສາມາດ ໃຊ້ໄດ້ອີກຕໍ່ໄປໃນ 5 ປີ ຂ້າງໜ້າ ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ນີ້ກໍບໍ່ ໝາຍຄວາມວ່າ AI ຈະສາມາດ ເຮັດທຸກໆວຽກງານແທນມະນຸດໄດ້. ການນໍາໃຊ້ AI ກໍຈະນໍາມາຊຶ່ງໂອກາດໃນການສ້າງອາຊີບໃໝ່ ໃນວົງການພັດທະນາ AI ຢູ່ໃນຂັ້ນຕອນຂອງການພັດທະນາຮູບແບບໃໝ່ທີ່ໃຊ້ປ້ອນຂໍ້ມູນ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຂອງການລະເມີດລິຂະສິດ ໃນການນໍາເອົາຂໍ້ມູນມາເປັນເຄື່ອງມືໃນການຮຽນຮູ້. ຖັດມາແມ່ນຮູບແບບການແຈກຢາຍຂໍ້ມູນໃຫ້ຜູ້ຊົມໃຊ້ສາມາດສ້າງລາຍໄດ້ຈາກ AI ແຕ່ສິ່ງສໍາຄັນແມ່ນ “ສິນລະທໍາ” ທີ່ຈະຖືກບັນຈຸ ລົງໄປໃນ AI ເພື່ອອອກແບບ ໃຫ້ AI ມີສິນລະທໍາຫຼາຍຂຶ້ນ ເພາະວ່າ AI ເປັນເຕັກໂນໂລຊີທີ່ມີພະລັງອໍານາດຢ່າງ ຫຼວງຫຼາຍ ຖ້າບໍ່ມີການປ້ອງກັນຄວາມສ່ຽງອາດຈະຖືກນໍາໃຊ້ໃນທາງລົບ ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງມີ ຄວາມຈໍາເປັນທີ່ຈະຕ້ອງກໍານົດຂອບເຂດ ຊຶ່ງເປັນສິ່ງທີ່ຜູ້ນໍາໂລກຕ້ອງຊ່ວຍກັນກໍານົດ ລະບຽບ ແລະ ມາດຕະການ ສໍາລັບການນໍາໃຊ້ AI.

ປັດຈຸບັນ ເຕັກໂນໂລຊີ AI ຫຼື ປັນຍາປະດິດ ບໍ່ແມ່ນເລື່ອງໄກຕົວອີກຕໍ່ໄປ ໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງເມື່ອມີການແນະນຳແອັບພລິເຄຊັນຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: Chat- GPT, ຫຸ່ນຍົນ ແຊັຕບອດ (AI Chatbot) ທີ່ສາມາດສົນທະນາ ໂຕ້ຕອບກັບມະນຸດໄດ້ຢ່າງເປັນທຳມະຊາດ. ຫຼາຍໆຄົນກໍມີຄວາມຕື່ນເຕັ້ນ ທີ່ໄດ້ເຫັນໂອກາດໃນການໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກເຕັກໂນໂລຊີໃໝ່ດັ່ງກ່າວ. ແຕ່ກໍອາດຈະສ້າງຄວາມຕື່ນຕົກໃຈໃຫ້ກັບຫຼາຍໆຄົນເຊັ່ນກັນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຄວາມສາມາດຂອງ AI ໃນລະດັບນີ້ຈະເປັນໄພຂົ່ມຂູ່ ຫຼື ຂວາງກັນມະນຸດໃນດ້ານໃດດ້ານ ໜຶ່ງ ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງເກີດມີຂໍ້ສົງໄສ ແລະ ມີຫຼາຍຄຳຖາມ ເຊັ່ນ: “AI ຈະຍາດວຽກເຮັດງານທຳຂອງມະນຸດ ຫຼື ບໍ່”, “AI ເກັ່ງກ່ວາ ຄົນ?”, “AI ດູດຂໍ້ມູນ?” ບໍ່ວ່າຈະຮູ້ສຶກແນວໃດກໍຕາມ ຄວາມຈິງທີ່ປະຕິເສດບໍ່ໄດ້ນັ້ນກໍຄື ໂລກເຮົາໄດ້ກ້າວເຂົ້າສູ່ຍຸກ AI ໄປຮຽບຮ້ອຍແລ້ວ. ຫຼາຍທ່ານກ່າວວ່າ: ຍຸກ AI ໄດ້ເຂົ້າເຖິງປະຊາຄົມໂລກແລ້ວ ຊຶ່ງໃນໄລຍະປີ 2020-2029 ຈະເປັນໄລຍະຂອງການພັດທະນາ ແລະ ປ່ຽນແປງໄປກັບ AI . ຂະນະທີ່ທົດສະວັດຖັດໄປຈະເປັນໄລຍະຂອງການເຮັດວຽກກັບ AI ແລະ ຫຼັງຈາກນັ້ນ ຈະແມ່ນໄລຍະເວລາຂອງການໃຊ້ຊີວິດກັບ AI ຊຶ່ງນັບວ່າ ເປັນໄລຍະທີ່ທ້າທາຍສຳລັບມະນຸດຫຼາຍທີ່ສຸດ. ພາຍໃນປີ 2025 ເຕັກໂນໂລຊີ ປັນຍາປະດິດ ຫຼື AI ຈະສ້າງວຽກເຮັດງານທຳໃໝ່ໄດ້ 97 ລ້ານຕຳແໜ່ງ, ແຕ່ວ່າ ຈະແທນບ່ອນເຮັດວຽກງານທີ່ມີຢູ່ 85 ລ້ານຕຳແໜ່ງງານ, ມີບາງອຸດສາຫະກຳຈະໄດ້ ຮັບຜົນກະທົບຫຼາຍທີ່ສຸດຈາກ AI ໄດ້ແກ່: ອຸດສາຫະກຳການຜະລິດ, ການບໍລິການ, ການຂົນສົ່ງ, ສາທາລະນະສຸກ ແລະ ການສຶກສາ.

ອີກດ້ານໜຶ່ງ, ພວກເຮົາ ເຫັນວ່າການນຳໃຊ້ AI ໃນແຕ່ລະຂົງເຂດ ລ້ວນແຕ່ມີຄວາມສ່ຽງເຊັ່ນ: ການນຳໃຊ້ AI ໃນຂົງເຂດການເງິນ-ການທະນາຄານ ເພື່ອຄວບຄຸມຄວາມສ່ຽງ ແລະ ຕ້ານທຸລະກຳ ອື່ນໆ ເຖິງວ່າຈະຍັງບໍ່ທັນສົມບູນກໍຕາມ ແຕ່ກໍຍັງສາມາດຊ່ວຍຄວບຄຸມຄວາມສ່ຽງຕ່າງໆ ໄດ້ໃນລະດັບໜຶ່ງ ແຕ່ບໍ່ພຽງເທົ່ານັ້ນ. ຖ້າວ່າ ເຕັກໂນໂລຊີ ປັນຍາ

ປະດິດ ຫຼື AI ຖືກໝູນໃຊ້ເຂົ້າໃນຂົງເຂດອື່ນໆທີ່ເກີດຈາກຂໍ້ຜິດພາດອາດ ຈະນຳໄປ ສູ່ ຄວາມຫາຍຍະນະໄດ້ ໂດຍ ສະເພາະແມ່ນໃນຂົງເຂດທີ່ມີຄວາມສຽງສູງເຊັ່ນ: ການນຳໃຊ້ເຂົ້າ ໃນການເຮັດສິ່ງຄາມ ຫຼື ຂະແໜງການ ທີ່ບໍ່ມີມະນຸດມີສ່ວນຮ່ວມນຳ ຊຶ່ງອາໄສແຕ່ການ ບັງຄັບແບບອັດຕະໂນມັດຂອງ AI . ສະນັ້ນ, ໃນສະຖານະການດັ່ງກ່າວ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ປະຊາ ຄົມໂລກ ຕ້ອງໄດ້ທົບທວນຄືນຢ່າງຈິງຈັງ ໃນການກຳນົດຂອບເຂດ ແລະ ມາດຕະການປ້ອງ ກັນ ແນໃສ່ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການນຳໃຊ້ ເຕັກໂນໂລຊີດັ່ງກ່າວເປັນໄປຢ່າງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພຂອງມວນມະນຸດໂລກ. ສປ ຈີນ ໃນ ນາມເປັນປະເທດທີ່ຕົ້ນ ຕົວໄວ ອັນດັບສອງຮອງຈາກອາເມຣິກາ ປັດຈຸບັນກໍມີແອັບ ERNIE Bot ທີ່ສາມາດເວົ້າ ສົນທະນາ ໄຕ້ຕອບກັບມະນຸດໄດ້ ແລະ ຍັງມີຫຼາຍແອັບທີ່ເກີດໃໝ່ນັບບໍ່ຖ້ວນ, ການນຳໃຊ້ ເຕັກໂນໂລຊີ ປັນຍາປະດິດ ຫຼື AI ເຂົ້າໃນການຂັບລົດຍົນ ທີ່ບໍ່ມີຄົນຂັບ, ອຸດສາຫະກຳ ຜະລິດລົດຍົນ, ການຜະລິດອຸດສາຫະກຳໜັກ ແລະ ອື່ນໆ ຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ຄວາມສາມາດໃນ ການຜະລິດສິນຄ້າຂອງຈີນມີຄວາມກ້າວໜ້າໄວ ແລະ ເປັນທີ່ຍອມຮັບຢ່າງກວ້າງຂວາງໃນ ຕະຫຼາດພາກພື້ນ ແລະ ໂລກ. ແຕ່ເຖິງແນວໃດກໍຕາມ ຈີນ ກຳລັງພະຍາຍາມບັນຈຸແນວ ຄວາມຄິດຂອງປະທານ ສີ ຈິ້ນ ຜິງ ເຂົ້າໃນລະບົບ AI ເພື່ອເຮັດແນວໃດໃຫ້ລະບົບມີຄວາມ ເຂົ້າໃຈຕໍ່ການຜັນຂະຫຍາຍແນວຄິດສັງຄົມນິຍົມທີ່ມີສີສັນພິເສດຂອງຈີນໃນຍຸກໃໝ່ໃຫ້ເຂົ້າ ສູ່ລວງເລິກຢ່າງບໍ່ຢຸດຢັ້ງ ເພື່ອສ້າງໃຫ້ຜູ້ຊົມໃຊ້ມີໂລກະທັດ, ຊີວະທັດ ແລະ ຄ່ານິຍົມທີ່ ຖືກຕ້ອງ ບໍ່ພຽງແຕ່ສາມາດສ້າງຄຸນສົມບັດດ້ານແນວຄິດຂອງຜູ້ຊົມໃຊ້ໄດ້ເທົ່ານັ້ນ ຍັງ ສາມາດບຳລຸງສ້າງເຂົ້າເຈົ້າກາຍເປັນຜົນລະເມືອງຍຸກປັດຈຸບັນ ທີ່ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ ສັງຄົມ ແລະ ມີພາລະກຳປະຫວັດສາດ.

ສຳລັບ ສປປ ລາວ ເພື່ອເປັນການກະກຽມຄວາມພ້ອມ ໃນການຮັບເອົາຜົນ ປະໂຫຍດ ແລະ ຮັບມືກັບສິ່ງທ້າທາຍທີ່ຈະມາກັບເຕັກໂນໂລຊີ AI ພວກເຮົາຕ້ອງເລີ່ມ ກຳນົດແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການແຫ່ງຊາດ ເພື່ອນຳໄປສູ່ການແລກປ່ຽນຖອດຖອນ

ບົດຮຽນ, ປຶກສາຫາລືກັບບັນດາປະເທດທີ່ມີປະສົບການໃນການໝູນໃຊ້ ເຕັກໂນໂລຊີ ບັນຍາປະດິດ ຫຼື AI ກ່ອນ ເພື່ອຍາດແຍ່ງເອົາການຊ່ວຍເຫຼືອເຂົ້າໃນການພັດທະນາ ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ກໍ່ຄືການພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງລາວໃຫ້ມີຄວາມທັນສະໄ ໝ ສອດຄ່ອງ ກັບການພັດທະນາຂອງຍຸກສະໄໝ.

ແປ ແລະ ຮຽບຮຽງໂດຍ

ແດນອິດສະຫຼະ